POLICY BRIEF: RAVNOTEŽA IZMEĐU INTEGRACIJE I SUVERENITETA

Potreba za pravnim okvirom: Suočavanje sa supranacionalnim prazninama

Problem: Dok međunarodno pravo uređuje odnose između suverenih država, ono nije dovoljno prilagođeno usponu visoko integrisanih Regionalnih zajednica (RZ) poput Evropske unije. Ovi entiteti poseduju jedinstvene supranacionalne elemente kojima objedinjeno uređuju spoljnu, trgovinsku i regulatornu politiku preko više granica. Ovo objedinjavanje, iako predstavlja legitiman suvereni izbor članica, često proizvodi snažne, nenamerne i pravno neodgovorne spoljne efekte koji ograničavaju suvereni prostor odlučivanja država koje nisu članice.

Praznina: Ne postoji jasan međunarodni pravni standard koji bi sprečio Regionalnu zajednicu da koristi svoju objedinjenu regulatornu ili ekonomsku snagu kako bi efektivno prinudila državu nečlanicu da uskladi svoju spoljnu ili regulatornu politiku, čak i kada to nije formalni zahtev. Ova pravna praznina podriva načelo suverene jednakosti iz Povelje UN.

Rešenje: Okvirni akt o suverenitetu i regionalnim organizacijama (FAO-SRO)

FAO-SRO nije pokušaj zabrane regionalne integracije; to je predlog da se dopuni postojeće međunarodno pravo uspostavljanjem jasnog mehanizma za pravnu odgovornost u vezi sa spoljnim supranacionalnim efektima.

Ključna načela i pravna preciznost:
- Fokus na odgovornost, a ne veto: Akt izričito priznaje pravo država da prenose ovlašćenja. On samo traži da taj prenos ne proizvodi spoljni sistem koji primorava ili blokira suverene izbore drugih.
- Precizno definisanje prisile: Akt uvodi strogi, dvodelni pravni test za definisanje 'prisile':
  1. Test proporcionalnosti: Da li je mera prevazilazila ono što je strogo neophodno za legitiman cilj Regionalne zajednice?
  2. Test alternativnosti: Da li je postojala manje restriktivna mera koja bi sprečila negativan uticaj na prostor odlučivanja države nečlanice?
- Realan mehanizam za rešavanje sporova: S obzirom na složenost direktne tužbe, Akt predlaže upotrebu obavezne arbitraže ili zahtev za savetodavno mišljenje ICJ-a, sa mogućnošću privremenih mera kako bi se zaštitila pogođena država tokom postupka.

Poruka diplomatskoj zajednici

"Ovaj Okvirni akt ne nastoji da uništi proces integracije, već da upotpuni okvir međunarodnog prava. Tražimo samo pravni standard koji obezbeđuje da institucionalni mehanizmi jedne regionalne zajednice ne onemogućavaju suverenu jednakost zagarantovanu svim državama Poveljom UN."